

ROINN NA NUA-GHAEILGE

AN TRÍÚ BLIAIN

2019–2020

CLÁR

	Lch
Clár Ábhair	2
Treoir ó na Comhairleoirí	3
Eolas Riachtanach do Mhic Léinn na Céime	7
Córas Aistrithe Creidiúintí na hEorpa (<i>ECTS</i>)	8
NG301 An Ghaeilge Scríofa agus Labhartha	9
NG311 An Ghaeilge Scríofa agus Labhartha	10
NG323 Gaeilge na hAlban	11
NG328 Próslitríocht Chomhaimseartha na Gaeilge 1	12
NG329 An Nua-Ghaeilge Mhoch 2	13
NG330 Canúineolaíocht na Gaeilge	14
NG331 Gnéithe de Scéal Phobail na Gaeltachta	16
NG332 An Drámaíocht	17
NG333 Sochtheangeolaíocht na Gaeilge	18
NG334 Próslitríocht Chomhaimseartha na Gaeilge 2	19
NG335(X) Móraiste	20
SG207 Sean-Ghaeilge – Old Irish 1	21
SG208 Sean-Ghaeilge – Old Irish 2	21
SG307 Sean-Ghaeilge – Old Irish 3	22
SG308 Sean-Ghaeilge – Old Irish 4	22
Amchlár Sheimeastar I	23
Amchlár Sheimeastar II	24
Aistí na Tríú Bliana: Leathanach Clúdaigh	25

Treoir ó na Comhairleoirí

Meán Fómhair 2019

Fáilte

Fáilte romhat ar ais agus tú ag dul isteach sa Tríú Bliain. Cuirfidh an leabhrán seo ar an eolas thú maidir le cúrsa na Gaeilge sa Tríú Bliain. Iarrtar ort gach rud a léamh ann go cúramach. Ina dhiaidh sin, má bhíonn aon cheist fós agat i dtaobh an chúrsa, féadfaidh tú labhairt le duine de Chomhairleoirí na Tríú Bliana a bheidh ar fáil ag na hamanta a thaispeánfar ar dhoirse a n-oifigí. Tá breis eolais faoi le fáil i dtaobh riachtanais na Tríú Bliana ach dul go dtí:

http://apps.maynoothuniversity.ie/courses/?TARGET=QS&MODE=VIEW&QUALIFICATION_CODE=ARTS&OFFERING_CODE=U_HONS_DEGREES&SUBJECT_CODE=&TARGET_SOURCE=CS&KEYWORD=ngh300 agus roghnaigh ‘Year 3’ agus ansin roghnaigh ‘Nua-Ghaeilge.’ Caithfidh tú an t-ábhar cuí a bhaineann leis an Tríú Bliain a léamh san fhoinse seo chomh maith.

Comhairleoirí na Tríú Bliana

An Dr. Lára Ní Mhaoláin, Seomra 24.

An Dr. Brian Ó Catháin, Seomra 56.

Fógraí tábhachtacha

Freastal

Ní mór duit a bheith i láthair ag **gach** léacht, rang teagaisc, rang oidis agus ceardlann teanga a bhaineann le do chúrsa sa Nua-Ghaeilge.

Má chailleann tú níos mó ná 25% de léachtaí na **modúl roghnach**, marc 0% a gheobhaidh tú dá bharr agus beidh ort na scrúduithe a shuí arís (40% an marc is airde a cheadófar in athscrúduithe dá leithéid).

Sa chás go gcailleann tú léacht nó rang de bharr tinnis nó ar údar bailí eile, ba cheart teastas dochtúra a thabhairt isteach chuig an Rúnaí agus cuirfear sin san áireamh.

Beidh liosta tinrimh le síniú mar dhearbhú ar fhreastal ag na léachtaí.

Ní ceadmhach d’aon duine an liosta tinrimh a shíniú thar ceann duine eile.

- **Má bhíonn deacrachtaí pearsanta agat, mínigh an scéal go luath do dhuine de Chomhairleoirí na Tríú Bliana.**
- Ná lig do phostanna páirtaimseartha nó don saol sóisialta a theacht idir thú agus do chuid staidéir: cuimhnigh gur mac léinn lánaimseartha thú agus go bhfuil dualgas ort tús áite a thabhairt don léann.

- Labhair an oiread sin Gaeilge agus is féidir leat le mic léinn eile na Gaeilge. Glac páirt i saol na Gaeilge i Maigh Nuad (m.sh. Cuallacht Cholm Cille, *Léachtaí Cholm Cille* a bhíonn ar siúl mí an Mhárta/ mí Aibreáin, Seachtain na Gaeilge srl.) agus i mBaile Átha Cliath (m.sh. Club Chonradh na Gaeilge) agus in áiteanna eile (m.sh., Oireachtas na Gaeilge a bheas ar siúl i mBaile Átha Cliath i mbliana). Ba cheart duit áiseanna iomlána an tSeomra SALL in Lárionad na Gaeilge a úsáid – istigh ansin is féidir leat éisteacht le hábhar éagsúil Gaeilge agus breathnú ar ábhar Gaeilge. Chomh maith leis seo, is féidir leat úsáid a bhaint as pacáistí ríomhaire don Ghaeilge le feabhas a chur ar do chuid Gaeilge. Sa Leabharlann is féidir leat na hirísí Gaeilge a léamh – *Comhar, Feasta, An tUltach, Bliainiris* srl. Más sa bhaile atá tú, caith roinnt ama ag breathnú ar TG4 nó ag éisteacht le Raidió na Gaeltachta (92.9 FM agus 93.5 FM). Más maith leat an tDirlíon, bain triall as na suíomhanna Gaeilge seo: (i) www.tuairisc.ie (ii) www.beo.ie (iii) <https://www.irishtimes.com/culture/tuarasc%C3%A1il> (iv) <http://www.gaeilge.ie> (v) www.feasta.ie (vi) www.teanglann.ie/ga (vii) www.tearma.ie (viii) www.logainm.ie (ix) www.aistear.ie (x) www.ainm.ie (xi) www.focloir.ie (xii) www.fuaimanna.ie
- Seiceáil do chuntas **oifigiúil** ríomhphoist (...@mumail.ie) go laethúil – is chuige sin a chuirfear aon teachtaireacht a bhaineas le hobair na Trú Bliana.
- Breathnaigh go rialta ar chlár na bhfógraí sa Roinn – is ann a chrochfar liostaí na ranganna teagaisc agus oidis, teidil aistí, torthaí agus fógraí eile.
- Bí cinnte go mbainfidh tú úsáid cheart as an Leabharlann go rialta. Má luaitear léitheoireacht bhreise leat sna léachtanna difriúla, beidh fáil ar na leabhair/ na hirísí/ na hailt sin sa Leabharlann. Mura bhfuil do chuid foclóirí féin agat, bain leas as na cinn atá ar fáil ag www.teanglann.ie/ga nó sa Leabharlann nó sa Seomra SALL i Lárionad na Gaeilge.
- Bí cinnte go gcláróidh tú i gceart do na modúil a bheidh tú a dhéanamh. **Ní thabharfar cead d'aon mhac léinn scrúdú a dhéanamh i modúl áirithe, mura bhfuil an mac léinn cláraithe i gcomhair an mhodúil sin.**
- Ní cóir don mhac léinn dearmad a dhéanamh go bhfuil marcanna/ creidiúintí ag dul do bheagnach gach uile ghné d'obair na bliana.
- **Más suim leat bheith i do mhúinteoir Gaeilge, beidh ort bheith in ann fianaise a chur ar fáil don Chomhairle Mhúinteoireachta go bhfuil caighdeán cuí Gaeilge agat agus go bhfuil tréimhse chuí caite agat sa Ghaeltacht.** Bíonn ar gach múinteoir clárú leis an gComhairle Mhúinteoireachta, agus ní chlárófar múinteoirí Gaeilge nach gcomhlíonann na riachtanais thuasluaite. Breis eolais ar fáil ag: www.teachingcouncil.ie
- Iompar sna léachtanna agus sna ranganna teagaisc is oidis: baineann sé le dea-bhéas is le dea-chleachtas go mbeifeá in am agus nach mbeifeá ag caint le linn na léachtanna is na ranganna. **Múch an fón póca roimh gach léacht/ rang.** Más gá imeacht go luath as léacht nó as rang, mínigh an scéal roimh ré don léachtóir/ teagascóir agus suigh in aice an dorais. Ná bí ag ithe ná ag ól le linn na léachtanna is na ranganna.

Léachtanna agus ranganna riachtanacha

Seimeastar 1: caithfidh gach mac léinn freastal ar:

- (i) **an dá mhodúl** riachtanacha seo a leanas: NG301, NG329
- (ii) **cheann amháin** de na modúil roghnacha seo a leanas: NG328, NG330, NG332; NG335, SG207, SG307
- (iii) rang teagaisc (uair amháin), rang oidis (uair amháin) agus ceardlann (dhá uair).

Seimeastar 2: caithfidh gach mac léinn freastal ar:

- (i) **an dá mhodúl** riachtanacha seo a leanas: NG311, NG331
- (ii) **cheann amháin** de na modúil roghnacha seo a leanas: NG323, NG333, NG334, NG335X, SG208, SG308
- (iii) rang teagaisc (uair amháin), rang oidis (uair amháin) agus ceardlann (dhá uair).

Ranganna Oidis

Ranganna teagaisc liteartha iad seo a shocrófar ag tús na bliana acadúla. Beidh ceann ann **uair sa tseachtain**. Bí cinnte go bhfuil tú cláraithe i gceart le haghaidh na ranganna seo. **Níl cead agat aistriú ó rang oidis amháin go rang eile gan cead pearsanta a fháil ó Lára Ní Mhaoláin.** Díreofar ar an gcrític agus ar an bplé sna ranganna seo. Déanfar ceithre aiste i rith na bliana acadúla agus beidh ábhar na n-aistí seo bunaithe ar ábhar na modúl riachtanach NG329 (Seimeastar 1) agus NG331 (Seimeastar 2). Is cuid de mheasúnú leanúnach na modúl riachtanach na marcanna a bhronnfar ar na haistí seo – caillfear marcanna mura ndéanfar iad. Ag deireadh an tSeimeastair áireofar obair iomlán na ranganna oidis mar chuid den mheasúnú leanúnach: bunófar an marc seo ar thinreamh an mhic léinn, ar an bpáirt a ghlac an mac léinn sna ranganna, agus ar an obair scríofa a rinne an mac léinn. Sa chás go mbíonn tú tinn, tá sé an-tábhachtach go míneoidh tú an scéal do do theagascóir agus go dtabharfaidh tú teastas dochtúra do Rúnaí na Roinne (Seomra 20). **Seasfaidh marc deiridh na ranganna oidis i gcás athscrúduithe: ní féidir aon aiste a rinneadh do na ranganna oidis a athdhéanamh.**

Ranganna Teagaisc

Ranganna teagaisc gramadaí iad seo a shocrófar ag tús na bliana acadúla. Beidh ceann ann **uair sa tseachtain**. Bí cinnte go bhfuil tú cláraithe i gceart le haghaidh na ranganna seo. **Níl cead agat aistriú ó rang teagaisc amháin go rang eile gan cead pearsanta a fháil ó Bhrian Ó Catháin.** Díreofar ar chruinnscríobh na Gaeilge iontu. Pléifear sa rang gnéithe áirithe den ábhar a dhéanfar i modúil NG301 agus NG311. Tabharfaidh an teagascóir obair scríofa do na mic léinn go rialta. Ina theannta sin, beidh ar gach mac léinn líon áirithe aistriúcháin a dhéanamh. Is cuid de mheasúnú leanúnach na modúl riachtanach na marcanna a bhronnfar ar na haistriúcháin seo – caillfear marcanna mura ndéanfar iad. Ag deireadh an tSeimeastair áireofar obair iomlán na ranganna teagaisc mar chuid den mheasúnú leanúnach: bunófar an marc seo ar thinreamh an mhic léinn, ar an bpáirt a ghlac an mac léinn sna ranganna, agus ar an obair scríofa a rinne an mac léinn. Sa chás go mbíonn tú tinn, tá sé an-tábhachtach go míneoidh tú an scéal do do theagascóir agus go dtabharfaidh tú teastas dochtúra do Rúnaí na Roinne (Seomra 20). **Seasfaidh marc deiridh na ranganna teagaisc i gcás athscrúduithe: ní féidir aon aistriúchán a rinneadh do na ranganna teagaisc a athdhéanamh.**

Ceadlanna

Ceadlann dhúbailte teanga in aghaidh na seachtaine: Cuirfear Siollabas na Tríú Bliana i bhfeidhm sna ceadlanna dúbailte seo. Ní mór duit freastal gach seachtain ar an seisiún dúbailte a shocrófar ag tús na bliana. Bí cinnte go bhfuil tú cláraithe i gceart le haghaidh na gceardlann seo. **Níl cead agat aistriú ó rang ceadlainne amháin go rang eile gan cead pearsanta a fháil ó Aoife Ní Ghloinn.** Má bhíonn tú as láthair as ceadlann, tá sé tábhachtach go míneoidh tú an scéal do do theagascóir. Sa chás go mbíonn tú tinn, tá sé an-tábhachtach go míneoidh tú an scéal do do theagascóir agus go dtabharfaidh tú teastas dochtúra do Rúnaí na Roinne (Seomra 20). Ní mór duit páirt ghníomhach a ghlacadh sna ceadlanna seo agus an obair scríofa ar fad a dhéanamh. Coinneoidh gach mac léinn **Portfóilió sa Ghaeilge Ghairmiúil** ina gcuirfear taifead ar obair iomlán na gceardlann. **Seasfaidh marc deiridh na gceardlann i gcás athscrúduithe: ní féidir aon tasc/ cheacht a rinneadh do na ceadlanna a athdhéanamh.**

Ní mór duit clárú le haghaidh na ranganna teagaisc/oidis agus na gceardlann. Mura bhfeiceann tú d'ainm ar liostaí na ranganna, caithfidh túsa an scéal a chur in iúl don Roinn láithreach. **N.B. Is cuid lárnach de scrúduithe na Tríú Bliana freastal ar na ranganna, oidis, teagaisc agus ceadlanna teanga, agus an obair scríofa a bhaineann leo ar fad a leagan isteach in am trátha.**

Aistí/ Obair Scríofa/ Filleán

- Caithfidh gach mac léinn **ceithre aiste** a scríobh i gcomhair na ranganna oidis. **Caithfear gach aiste acu seo a chlósscríobh.**
Ní ghlacfar le haon obair scríofa mura ngabhfaidh cóip de **leathanach clúdaigh** Roinn na Nua-Ghaeilge léi agus na sonraí cuí líonta i gceart. Tá cóip den leathanach clúdaigh ag deireadh an leabhráin seo agus tá cóipeanna eile le fáil ar shuíomh idirlín na Roinne. Cuirfear teidil na n-aistí in airde ar chlár na bhfógraí sa Roinn. Tugtar sprioclá na n-aistí thíos. **Ní ghlacfar le haistí tar éis an sprioclae.**
- **Sprioclá na n-aistí:**
 - Aiste 1: 25 Deireadh Fómhair 2019
 - Aiste 2: 6 Nollaig 2019
 - Aiste 3: 7 Márta 2020
 - Aiste 4: 9 Aibreán 2020

Chomh maith leis na haistí seo, beidh ar gach mac léinn aon obair scríofa a chuirtear air/uirthi sna ranganna teagaisc a dhéanamh.

Tá sé de dhualgas ar mhic léinn aistí/ ceachtanna ceartaithe na ranganna oidis agus teagaisc a chur isteach in aon fhillteán amháin agus an fillteán sin a thabhairt do Rúnaí na Roinne ag deireadh Sheimeastar 1 agus Sheimeastar 2. **Déantar é seo le gur féidir leis an Scrúdaitheoir Seachtrach scrúdú a dhéanamh ar gach gné d'obair na mac léinn.**

Maidir le GACH píosa scríofa oibre (m.sh. aistí na ranganna oidis/ aistriúcháin na ranganna teagaisc, tascanna na gceardlann) a thabharfaidh an mac léinn isteach, ní mór don mhac léinn a c(h)óip pearsanta féin den obair a choinneáil agus a chur ar fáil don Roinn sa chás go n-iarrfaí a leithéid am ar bith.

Bradaíl ('Plagiarism')

Is ionann bradaíl agus saothar duine eile a chóipeáil, a áireamh nó a thabhairt go díreach gan aitheantas ceart a thabhairt don duine sin. Má leagann aon mhac léinn ábhar scríofa isteach a mbaineann amhras na bradaíola leis, fiosrófar an cás agus déileálfaidh an Roinn leis de réir pholasaí na hOllscoile atá leagtha amach ag an láthair seo a leanas:

https://www.maynoothuniversity.ie/sites/default/files/assets/document/MU%20Policy%20on%20Plagiarism%20Updated%20July%202019_0.pdf

An Ghaeltacht

Ba chóir do gach mac léinn **trí mhí ar a laghad** a chaitheamh i gceann de na Gaeltachtaí le linn a t(h)réimhse i Maigh Nuad. Moltar do mhic léinn cúrsaí oifigiúla Gaeltachta a dhéanamh. Eagraíonn Roinn na Nua-Ghaeilge turais oifigiúla Gaeltachta do mhic léinn na Roinne gach fóimhar. Moltar do mhic léinn na Tríú Bliana cuairteanna eile a thabhairt ar an nGaeltacht le linn na Tríú Bliana – tá Ráth Chairn, Gaeltacht Chontae na Mí, an-ghar don Ollscoil agus bíonn go leor cúrsaí/ imeachtaí Gaeilge ar siúl ann le linn na bliana.

Measúnú Leanúnach

Beidh marcanna ag dul do na ceachtanna, do na haistí/ na haistriúcháin, don fhreastal agus don rannpháirtíocht i gcás na ranganna teagaisc, oidis, agus na gceardlann a luadh thuas. Maidir le NG301, is fiú 30% de na marcanna iomlána an measúnú leanúnach. Maidir le NG311, is fiú 30% de na marcanna iomlána an measúnú leanúnach. **Seasfaidh marc deiridh na ranganna teagaisc/ oidis/ na gceardlann i gcás athscrúduithe: ní féidir aon aiste/ aistriúchán/ cheacht a rinneadh do na ranganna teagaisc/oidis/ ceardlanna a athdhéanamh.**

EOLAS RIACHTANACH EILE DO MHC LÉINN NA CÉIME

Le teacht isteach sa Tríú Bliain, caithfidh gach mac léinn obair iomlán na Chéad Bhliana agus na Dara Bliana a chríochnú (agus an obair iomlán sa Nua-Ghaeilge san áireamh) agus rialacha cuí na hOllscoile a chomhlíonadh.

Ba chóir do mhic léinn ó choláistí/ ollscoileanna eile na socruithe cuí a dhéanamh leis na pearsain údaraithe sa **dá** choláiste/ ollscoil.

Scrúduithe

(1) Scrúdú béil: cuirfear scrúdú béil ar gach mac léinn ag deireadh Sheimeastar 2. **Caithfidh gach mac léinn pas a bhaint amach sa scrúdú béil le pas a fháil sa modúl riachtanach NG311.** Is fiú 30% de mharcanna mhodúl NG311 an scrúdú béil.

(2) Scrúduithe scríofa: beidh scrúduithe scríofa ar siúl ag deireadh Sheimeastar 1 agus ag deireadh Sheimeastar 2. Dhá chineál a bhíonn i gceist: scrúdú ranga (eagraithe ag Roinn na Nua-Ghaeilge) agus scrúdú ollscoile (eagraithe ag Oifig na Scrúduithe). Beidh na scrúduithe ranga ar siúl ón **16-20 Nollaig 2019**, agus ní thosóidh na scrúduithe ollscoile go dtí an **10 Eanáir 2020**. Níl cead ag aon mhac léinn scrúdú ranga ná scrúdú ollscoile a dhéanamh mura bhfuil an mac léinn (i) cláraithe don mhodúl atá i gceist; (ii) tar éis freastal sásúil a dhéanamh ar léachtaí an mhodúil atá i gceist. **Mura ndéanfar na scrúduithe ranga (16-20 Nollaig 2019), ní bheifear in ann iad a dhéanamh go dtí na hathscrúduithe (Lúnasa 2020).**

Tabharfar suas le 50% de mharcanna na n-aistí/ na scrúduithe i ngach modúl ar chruinneas na Gaeilge scríofa: mura bhfuil caighdeán do chuid Gaeilge scríofa sásúil, bainfear marcanna díot.

Teistiméireachtaí ('References')

Tá cead ag mic léinn na Tríú Bliana teistiméireacht a iarraidh ar aon bhall d'fhoireann **bhuan** na Roinne ar cheithre choinníoll: (i) go dtabharfaidh an mac léinn fógra maith don bhall foirne – coicís ar a laghad – lena réiteach; (ii) go gcuirfidh an mac léinn tras-scríbhinn oifigiúil a c(h)uid torthaí acadúla **uile** ar fáil; (iii) go gcuirfidh an mac léinn CV reatha Gaeilge ar fáil; (iv) go míneoidh an mac léinn an bhfuil sé/sí tar éis teistiméireacht a iarraidh ar aon bhall eile d'fhoireann na Roinne.

CÓRAS AISTRITHE CHREIDIÚINT NA HEORPA (‘EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM – ECTS’)

Nuair a éireoidh leis an mac léinn obair iomlán bliana a chríochnú, bronnfar 60 creidiúint air/ uirthi. Tharla go bhfuil an Nua-Ghaeilge ar cheann de na hábhair don Tríú Bliain, bronnfar 30 creidiúint ar an mac léinn a n-éiríonn leis/léi obair iomlán na bliana a chríochnú san ábhar.

Baineann 5 chreidiúint le gach modúl sa Tríú Bliain

Cód	Teideal an Mhodúil	Líon na gCreidiúintí
NG301	An Ghaeilge Scríofa agus Labhartha	5
NG311	An Ghaeilge Scríofa agus Labhartha	5
NG323*	Gaeilge na hAlban	5
NG328	Próslitríocht Chomhaimseartha na Gaeilge 1	5
NG329	An Nua-Ghaeilge Mhoch 2	5
NG330*	Canúineolaíocht na Gaeilge	5
NG331	Gnéithe de Scéal Phobail na Gaeltachta	5
NG332*	An Drámaíocht	5
NG333	Sochtheangeolaíocht na Gaeilge	5
NG334	Próslitríocht Chomhaimseartha na Gaeilge 2	5
NG335(X)*	Móraiste	5
SG207	Sean-Ghaeilge: Old Irish 1	5
SG208	Sean-Ghaeilge: Old Irish 2	5
SG307	Sean-Ghaeilge: Old Irish 3	5
SG308	Sean-Ghaeilge: Old Irish 4	5

* = Líon teoranta mac léinn á ligean isteach

NG301 AN GHAELIGE SCRÍOFA AGUS LABHARTHA (5 ECTS)

Léachtóir: An Dr Tracey Ní Mhaonaigh

Leanfar de chúrsa na gramadaí a tugadh sa Dara Bliain, agus glacfar leis go bhfuil ábhar na Modúl NG201 agus NG211 ar eolas ag gach mac léinn. Díreoidh cúrsa na bliana seo ar chruinneas na Gaeilge scríofa. Cuideoidh ábhar an chúrsa leat agus tú ag scríobh do chuid aistí agus ag aistriú ó Bhéarla go Gaeilge – ní hamháin sna ranganna teagaisc – ach i scrúduithe na céime chomh maith.

Is modúl riachtanach é seo do gach mac léinn atá sa Tríú Bliain. Coinneofar liostaí freastail. Caithfidh gach mac léinn (1) a bheith i láthair ag gach léacht; (2) an téacsleabhar thíosluaite a thabhairt chuig gach léacht.

Measúnú an mhodúil: Tá trí mhír i gceist:

- (1) scrúdú ollscoile (70%)
- (2) measúnú leanúnach ó na ceardlanna teanga (20%)
- (3) measúnú leanúnach ó na ranganna teagaisc (10%).

Le pas a fháil sa mhodúl seo, caithfidh an mac léinn ar a laghad 40% a fháil: ní féidir pas trí chúiteamh a fháil. Má theipeann ar an mac léinn sa scrúdú ollscoile, tugtar ‘*marc srianta*’ (*capped mark*) don mhac léinn .i. déantar marc an mhodúil a íslíú, más gá sin, go 35%.

Seo iad na míreanna gramadaí a phléifear go mion sa mhodúl:

- (1) Séimhiú agus urú ar an ainmfhocal, ar an aidiacht agus ar an mbriathar
- (2) *h* roimh ghuta
- (3) *t*(-) roimh ghuta agus roimh *s*-
- (4) Réamhfhocal i ndiaidh ainmfhocal agus briathra
- (5) Ag aistriú ó Bhéarla go Gaeilge (ar feadh na bliana)

Príomhfhoinsí:

1. Seirbhís Thithe an Oireachtais (2016) *Gramadach na Gaeilge: An Caighdeán Oifigiúil*. Tithe an Oireachtais: Baile Átha Cliath. Ar fáil ag: <http://www.oireachtas.ie/parliament/media/translators/An-Caighde%C3%A1n-Oifigi%C3%BAil-2017.pdf>
2. Cleachtaí gramadaí bunaithe ar: Mac Murchaidh, Ciarán (2013) *Cruinnscriobh na Gaeilge*. Cois Life: Baile Átha Cliath. Ar fáil ag: <https://www.coislife.ie/cruinnscriobh-na-gaeilge-ceachtanna-ar-line/>

Foinsí Eile:

de Bhaldráithe, Tomás (1959) *English-Irish Dictionary*. Oifig an tSoláthair.
Ó Dónaill, Niall [eag.] (1977) *Foclóir Gaeilge-Béarla*. Oifig an tSoláthair.
Graiméar Gaeilge na mBráithre Críostaí (1999³) An Gúm.
The Christian Brothers (1980) *New Irish Grammar*. Fallons.
Ó Baoill, D./ Ó Tuathail, É. (1992) *Úrchúrsa Gaeilge*, Institiúid Teangeolaíochta Éireann

NG311 AN GHAELIGE SCRÍOFA AGUS LABHARTHA (5 ECTS)

Léachtóir: Aoife Ní Ghloinn

Leanfar de Mhodúl NG301, agus glacfar leis go bhfuil ábhar NG301 ar eolas ag gach mac léinn. Díreoidh Modúl 311 ar chruinneas na Gaeilge scríofa. Cuideoidh ábhar an chúrsa leat agus tú ag scríobh do chuid aistí agus ag aistriú ó Bhéarla go Gaeilge – ní hamháin sna ceardlanna teanga agus sna ranganna teagaisc – ach i scrúduithe na céime chomh maith. Maidir le marcanna an mhodúil, dáilfear mar seo iad: (1) scrúdú ollscoile (40%); (2) scrúdú cainte (30%); (3) measúnú leanúnach ó na ceardlanna teanga (20%); (4) measúnú leanúnach ó na ranganna teagaisc (10%). Tá an modúl seo riachtanach do gach mac léinn atá sa Trú Bliain. Coinneofar liostaí freastail. Caithfidh gach mac léinn (1) a bheith i láthair ag gach léacht; (2) an téacsleabhar thíosluaite a thabhairt chuig gach léacht.

Le pas a fháil sa mhodúl seo, caithfidh an mac léinn ar a laghad 40% a fháil sa scrúdú ollscoile AGUS sa scrúdú cainte: ní féidir pas trí chúiteamh a fháil. Má theipeann ar an mac léinn sa scrúdú ollscoile NÓ sa scrúdú cainte, tugtar ‘*marc srianta*’ (*capped mark*) don mhac léinn .i. déantar marc an mhodúil a íslíú, más gá sin, go 35%.

Nóta Tábhachtach: Sa chás go dteipfeadh ar mhac léinn sa mhodúl seo, níor mhór dó/di an scrúdú scríofa **agus** an scrúdú cainte a athdhéanamh sna hathscrúduithe.

Seo iad na míreanna gramadaí a phléifear go mion i Modúl 311:

- (1) An chopail agus comhréir na copaile.
- (2) An t-ainmfhocal agus comhréir an ainmfhocail - an t-ainmneach in áit an ghinidigh/ comhaisnéis.
- (3) An t-ainm briathartha agus comhréir an ainm bhriathartha - *bhí sé á rá sin/ tá sí á léamh seo*.
- (4) An dobhriathar - an dobhriathar ama/ dobhriathra treo agus suímh.
- (5) An t-ainm teibí - *Ní chreidfeá a **uaigni** a bhí an áit/ Dá **láidre** tú níl aon fhaitíos orm romhat*.
- (6) Ag aistriú ó Bhéarla go Gaeilge (ar feadh na bliana).

Príomhfhoinsí:

1. Seirbhís Thithe an Oireachtais (2016) *Gramadach na Gaeilge: An Caighdeán Oifigiúil*. Tithe an Oireachtais: Baile Átha Cliath. Ar fáil ag: <http://www.oireachtas.ie/parliament/media/translators/An-Caighde%C3%A1n-Oifigi%C3%BAil-2017.pdf>
2. Cleachtaí gramadaí bunaithe ar: Mac Murchaidh, Ciarán (2013) *Cruinnscríobh na Gaeilge*. Cois Life: Baile Átha Cliath. Ar fáil ag: <https://www.coislife.ie/cruinnscríobh-na-gaeilge-ceachtanna-ar-line/>

Foinsí Eile:

de Bhaldraithe, Tomás (1959) *English-Irish Dictionary*. Oifig an tSoláthair.
Ó Dónaill, Niall [eag.] (1977) *Foclóir Gaeilge-Béarla*. Oifig an tSoláthair.
Graiméar Gaeilge na mBráithre Críostaí (1999³) An Gúm.
The Christian Brothers (1980) *New Irish Grammar*. Fallons.
Ó Baoill, D./ Ó Tuathail, É. (1992) *Úrchúrsa Gaeilge*, Institiúid Teangeolaíochta Éireann.

NG323 GAEILGE NA hALBAN (5 ECTS)

Léachtóir: An Dr Eoghan Ó Raghallaigh

Sa chúrsa seo, díreofar ar léamh, scríobh agus labhairt Ghaeilge na hAlban. Breathnófar freisin ar stair na Gaeilge in Albain, agus ar na príomhdhifríochtaí idir Gaeilge na hÉireann agus Gaeilge na hAlban.

N.B. Ní ligfear isteach sa mhodúl seo ach líon teoranta mac léinn.

Léachtaí:

Dhá léacht in aghaidh na seachtaine.

Measúnú an mhodúil:

Scrúdú Ollscoile 90 nóiméad.

Téacs:

Beidh leabhrán ar fáil agus le ceannach i dtosach an chúrsa.

Leabhair thagartha:

Dwelly, E. *The illustrated Gaelic-English dictionary* (1988).

Mark, C. *The Gaelic-English dictionary* (2003).

O'Rahilly, T.F. *Irish dialects past and present* (1972 [1932]) Caibidil 16.

Robertson, B. & Taylor, I., *Complete Gaelic* (Teach Yourself series, 2010).

Thomson, D. *The companion to Gaelic Scotland* (Oxford: Blackwell 1983).

Ar an idirlíon:

Foclóir: <http://www.faclair.com/>

Raidio nan Gaedheal: <http://www.bbc.co.uk/radionangaidheal>

BBC Alba: <http://www.bbc.co.uk/alba>

Suíomh d'fhoghlaimoirí: <http://learngaelic.net/>

Sabhal Mòr Ostaig (Coláiste Tríú Leibhéal): <http://www.smo.uhi.ac.uk/>

NG328 PRÓSLITRÍOCHT CHOMHAIMSEARHTHA NA GAEILGE 1 (5 ECTS)

Léachtóir: An Dr Caitlín Nic Íomhair

Tá an modúl seo dírithe ar mhic léinn a dtaitníonn an léitheoireacht leo agus cuideoidh sé leo a gcuid scileanna léitheoireachta a fhorbairt.

Beidh dhá léacht ('Cuid A' agus 'Cuid B') sa tseachtain ar ghnéithe de phróslitríocht na Gaeilge i gceist sa mhodúl roghnach seo. **Caithfidh an mac léinn freastal ar an dá chuid den mhodúl.**

I léachtaí Chuid A, díreofar ar fhicsean coiriúlachta (*crime fiction*), seánra atá dlúthcheangailte le haois an Tíogair Cheiltigh agus a chuimsíonn plé ar inscne, aicme agus cine na gearachtar, idir íospartach agus chiontóir. Iarrfar ar na mic léinn léamh coincheapúil a dhéanamh ar thrí shaothar, *Sceon na Mara* le Liam Ó Muirthile, *Tairngreacht* le Proinsias Mac a' Bhaird, agus *Scáil an Phríosúin* le hAnna Heusaff, agus beidh sleachta le léamh as saothair choiriúlachta eile. Pléifear comharthaí sóirt an tseánra agus na foirmeacha éagsúla de atá i ndiaidh teacht chun cinn sa Ghaeilge.

I léachtaí Chuid B, pléifear an litríocht taistil sa Ghaeilge. Beidh an cúrsa bunaithe go príomha ar thrí leabhar, *Ólann Mo Mhiúil As an nGainséas* le Gabriel Rosenstock, *Oilithreach Pinn* le Liam Ó Muirthile, agus *Seal I Neipeal* le Cathal Ó Searcaigh, cé go mbeidh gearrthóga le léamh as leabhair eile. Pléifear eitic na turasóireachta, stair na litríochta taistil sa Ghaeilge, agus coincheap an Oirthearachais i litríocht 'mhionteanga'.

Leabharliosta:

Cuid A: Ficsean Coiriúlachta

Heusaff, A. *Scáil an Phríosúin*, Cló Iar-Chonnacht 2015
Ó Muirthile, L. *Sceon na Mara* Cois Life 2012

Léitheoireacht Mholta:

Mac a Bhaird, P. *Tairngreacht*, Leabhar Comhar 2018

Molfar saothair thánaisteacha ag tús an chúrsa

Cuid B: Litríocht Taistil:

Rosenstock, G. *Ólann mo Mhiúil as an nGainséis*, Cló Iar-Chonnacht 2003
Ó Searcaigh, C. *Seal I Neipeal*, Cló Iar-Chonnacht 2004

Léitheoireacht Mholta:

Ó Muirthile, L. *Oilithreach Pinn*, Cois Life 2017

Molfar saothair thánaisteacha ag tús an chúrsa

NG329 AN NUA-GHAEILGE MHOCH 2 (5 ECTS)

Léachtóir: An Dr Eoghan Ó Raghallaigh

Sa chúrsa seo, breathnófar ar fhilíocht shiollach na Nua-Ghaeilge Moiche. Díreofar ar a cúlra sóisialta agus stairiúil, ar a saintréithe liteartha, agus ar chúrsaí meadarachta agus teanga. Déanfar grinnléitheoireacht ar théacsanna ar leith.

Léachtaí:

Dhá léacht agus rang oidis amháin in aghaidh na seachtaine.

Measúnú:

Scrúdú Ollscoile 90 nóiméad ag deireadh an tseimeastair (80%) agus measúnú leanúnach bunaithe ar an obair a dhéantar don rang oidis (20%).

Téacs:

Beidh leabhrán ar fáil agus le ceannach i dtosach an chúrsa.

Leabhair thagartha:

Bergin, O.J.: *Irish Bardic Poetry* (BÁC, 1970), Réamhaiste.

Breatnach, P.A.: 'The Chief's Poet', *Proceedings of the Royal Irish Academy* Imleabhar 83C (1983), 37-79.

Breatnach, P.A.: *Téamaí Taighde Nua-Ghaeilge* (Maigh Nuad, 1997).

Caerwyn Williams, J.E. & Ní Mhuiríosa, M.: *Traidisiún liteartha na nGael* (BÁC 1979), Caibidil 5 ('Saothar Fhilí na Scoileanna').

Carney, James: *The Irish Bardic Poet* (BÁC, 1967).

Knott, Eleanor: *The Bardic Poems of Tadhg Dall Ó hUiginn 1 & 2* (Londain, 1922 & 1926), Réamhrá.

Knott, Eleanor: *Irish Syllabic Poetry 1200-1600* (An Dara hEagrán, Athchló Ceartaithe 1957; Athchló, BÁC, 2005).

Knott, Eleanor: *Irish Classical Poetry* (BÁC, 1960).

Mac Craith, Mícheál: *Lorg na hiasachta ar na dánta grá* (BÁC, 1989).

McManus, Damian: 'An Ghaeilge Chlasaiceach' in K.McCone et al. (eag.), *Stair na Gaeilge* (Maigh Nuad, 1994).

McManus, Damian: 'The bardic poet as teacher, student and critic: a context for the grammatical tracts' in Cathal G. Ó Háinle & Donald E. Meek, *Unity in diversity: studies in Irish and Scottish Gaelic language, literature and history* (BÁC 2004), 97-123

Ní Dhomhnaill, Cáit: *Duanaireacht* (BÁC, 1975).

Ó Caithnia, L.P.: *Apalóga na bhFilí* (BÁC, 1984).

Ó Cuív, Brian: *The Irish Bardic Duanaire or 'Poem Book'* (BÁC, 1974).

Ó Cuív, Brian: *The linguistic training of the mediaeval Irish poet* (BÁC 1974)

Ó Fiannachta, Pádraig: *An Dán Díreach. Léachtaí Cholm Cille 24* (1994).

O'Rahilly, T.F.: *Dánta grádha: an anthology of Irish love poetry (A.D. 1350-1750)* (Corcaigh, 1926).

Simms, Katharine: *From Kings to Warlords* (Dover USA, 1987).

Simms, Katharine: *Medieval Gaelic Sources* (BÁC, 2009).

Ar an idirlíon:

Bunachar Fhilíocht na Scol: <http://bardic.celt.dias.ie/>

NG330 CANÚINEOLAÍOCHT NA GAEILGE (5 ECTS)

Léachtóir: An Dr Brian Ó Catháin

Sa mhodúl seo, déanfar staidéar ar thrí mhórchanúint na Gaeilge. Déanfar anailís ar phríomhthréithe na gcanúintí agus díreofar chomh maith ar na príomhdhifríochtaí atá eatarthu. Beidh obair phraiticiúil i gceist chomh maith.

Ní ligfear isteach ach líon teoranta mac léinn.

Nóta: moltar go mbeadh NG224 ('An Fhoghraíocht I') déanta sa Dara Bliain ag mic léinn atá ag iarraidh an modúl seo a thógáil.

(a) Téacsleabhair:

Cúige Uladh: Ó Baoill, Dónall P. (1996) *An Teanga Bheo: Gaeilge Uladh*.

Cúige Chonnacht: Ó Murchú, Séamas (1998) *An Teanga Bheo: Gaeilge Chonamara*.

Cúige Mumhan: Ó Sé, Diarmuid (1995) *An Teanga Bheo: Corca Dhuibhne*.

(b) Léitheoireacht riachtanach:

Cúige Uladh: Hughes, Art (1994) 'Gaeilge Uladh,' in McCone, Kim/ McManus, Damian/ Ó Háinle, Cathal/ Williams, Nicholas, Breatnach, Liam [eagí] *Stair na Gaeilge: In Ómós do P[h]ádraig Ó Fiannachta*, 610-660.

Cúige Chonnacht: Ó hUiginn, Ruairí (1994) 'Gaeilge Chonnacht,' in McCone, Kim/ McManus, Damian/ Ó Háinle, Cathal/ Williams, Nicholas, Breatnach, Liam [eagí] *Stair na Gaeilge: In Ómós do P[h]ádraig Ó Fiannachta*, 539-609.

Cúige Mumhan: Ua Súilleabháin, Seán (1994) 'Gaeilge na Mumhan,' in McCone, Kim/ McManus, Damian/ Ó Háinle, Cathal/ Williams, Nicholas, Breatnach, Liam [eagí] *Stair na Gaeilge: In Ómós do P[h]ádraig Ó Fiannachta*, 479-538.

(c) Leabhair thagartha:

Ó Murchú, Séamas (1985) *Cúrsa Tosaigh Foghraíochta*.

Cúige Uladh: Ó Dochartaigh, Cathair (1987) *Dialects of Ulster Irish*.

Cúige Chonnacht: Ó Curnáin, Brian (2007) *The Irish of Iorras Aithneach, Co. Galway*.

Cúige Mumhan: Ó Sé, Diarmuid (2000) *Gaeilge Chorca Dhuibhne*.

Gach canúint: (a) Wagner, Heinrich (1958-1966) *Linguistic Atlas and Survey of Irish Dialects*. Imleabhar 1-3.

b) Wagner, Heinrich/ Ó Baoill, Colm (1969) *Linguistic Atlas and Survey of Irish Dialects*. Imleabhar 4.

(d) Suímh idirlín: <http://www.fuaimanna.ie/ga/> agus <http://www.uni-due.de/FnG/>

Measúnú: Scrúdú Ollscoile (90 nóiméad) 100%

NG331 GNÉITHE DE SCÉAL PHOBAIL NA GAELTACHTA (5 ECTS)

Léachtóirí: An Dr Caitlín Nic Íomhair & An Dr Tracey Ní Mhaonaigh

Roinnfear an modúl seo ina dhá chuid, mar atá, **Téama na hImirce** agus **Oidhreacht an Bhlascaoid Mhóir**.

NB: Caithfidh an mac léinn freastal ar an dá chuid den mhodúl seo. Dhá léacht agus rang oidis in aghaidh na seachtaine atá i gceist.

A Téama na hImirce

An tréimhse ó aimsir an Ghorta Mhóir i leith a bheidh i gceist sa chúrsa seo. Beifear ag féachaint ar na slite éagsúla ina gcuirtear scéal na himirce i láthair i litríocht na Gaeilge. Féachfar ar na hábhair seo a leanas:

- an imirce go Meiriceá
- scéal Ráth Chairn
- an imirce go Sasana
- an imirce shéasúrach
- ‘idir dhá thír’

Téacsleabhar

Ar an gCoigríoch: Díolaím Litríochta ar Scéal na hImirce, A. Ní Dhonnchadha agus M. Nic Eoin, Cló Iar-Chonnacht, 2008.

Léitheoireacht Bhreise

Soláthrófar liosta léitheoireachta ar Moodle

B Oidhreacht an Bhlascaoid Mhóir

Díreofar sa chuid seo den chúrsa ar shaol agus ar phobal an Bhlascaoid Mhóir mar aon le hoidhreacht liteartha an oileáin.

Téacsanna:

Cuirfear leabhrán ar fáil ag tús an chúrsa ar chostas €.

Léitheoireacht Bhreise:

De Mórdha, M. *Scéal agus Dán Oileáin*, Coiscéim, 2012.

Measúnú an mhodúil:

Scrúdú Ollscoile (90 nóiméad): 80%

Measúnú leanúnach (atá bunaithe ar an obair a dhéanfar don rang oidis): 20%

NG332 AN DRÁMAÍOCHT (5 ECTS)

Léachtóir: An Dr Tracey Ní Mhaonaigh

Breathnófar ar ghnéithe éagsúla den drámaíocht. Scrúdófar nádúr na drámaíochta ó thaobh na difríochta idir drámaíocht choinbhinseanta agus drámaíocht na háiféise agus idir an dráma i dtéacs agus an dráma á léiriú. Déanfar scrúdú ar roinnt drámaí éagsúla in imeacht an chúrsa.

Is cuid lárnach den chúrsa seo í an rannpháirtíocht ghníomhach agus iarrfar ar mhic léinn drámaí faoi leith a réiteach agus a léiriú sa rang.

Ní ligfeadh isteach sa mhodúl seo ach líon teoranta mac léinn.

Téacsanna

Gearrdhrámaí an Chéid, Pádraig Ó Siadhail a chuir in eagar. Cló Iar-Chonnachta, 2000.
Sonrófar téacsanna eile sa rang.

Measúnú:	Scrúdú Ollscoile	70%
	Measúnú leanúnach	30%

NG333 SOCHTHEANGEOLAÍOCHT NA GAEILGE (5 ECTS)

Léachtóir: An Dr Brian Ó Catháin

Is éard atá i gceist leis an tsochtheangeolaíocht, staidéar ar ghnáthamh na hurlabhra i bpobal. Sa mhodúl seo, breathnófar ar shochtheangeolaíocht na Gaeilge agus pléifear na hábhair seo a leanas:

Seachtain 1: Tabhairt isteach/ téarmaíocht/ réanna teangeolaíochta na Gaeilge/ stair shóisialta na Gaeilge ó ré na Sean-Ghaeilge go ré na Meán-Ghaeilge.

Seachtain 2: Stair shóisialta na Gaeilge ó ré na Nua-Ghaeilge Clasaicí go ré na Nua-Ghaeilge.

Seachtain 3: An Ghaeilge i sochaí an lae inniu/ An Ghaeltacht/ cineálacha cainteoirí/ dearcadh na nÉireannach i leith na Gaeilge/ gréasáin teanga vs. pobal teanga:

Seachtain 4: An t-ilteangachas/ an dátheangachas/ an débhéascna.

Seachtain 5: Códmhalartú agus códmheascadh.

Seachtain 6: Réim.

Seachtain 7: An phleanáil teanga.

Seachtain 8: Caighdeán/ 'An Caighdeán Oifigiúil' / 'An Lárchanúint'. An chanúineolaíocht/ canúintí na Gaeilge.

Seachtain 9: An chanúineolaíocht/ canúintí na Gaeilge.

Seachtain 10: Athruithe teanga/ tionchar an Bhéarla ar an nGaeilge/ canúintí 'nua'/ bás na Gaeilge traidisiúnta.

Seachtain 11: An Ghaeilge sa chóras oideachais in Éirinn.

Seachtain 12: An Ghaeilge sa chóras oideachais in Éirinn (2)/ Achoimre/ dul siar/ comhairle maidir leis an scrúdú.

Téacsleabhar:

Ó hÍfearnáin, Tadhg/ Ní Neachtain, Máire (2012) *An tSochtheangeolaíocht: Feidhm agus Tuairisc*. Baile Átha Cliath: Cois Life.

Beidh léitheoireacht riachtanach eile i gceist agus cuirfear liosta léitheoireachta ar fáil ag an gcéad léacht.

Measúnú: Scrúdú Ollscoile (90 nóiméad) 100%

NG334 PRÓSLITRÍOCHT CHOMHAIMSEARHA NA GAEILGE 2 (5 ECTS)

Léachtóir: An tOllamh Fionntán de Brún

Is ag plé le próslitríocht chomhaimseartha na Gaeilge a bheifear sa mhodúl seo agus leis an ghearrscéalaíocht go háirithe. Beifear ag díriú ar théamaí reatha agus ar an reacaireacht sa phróslitríocht chomhaimseartha. Mar shampla, is téamaí iad ‘tús úr’ nó ‘athrú saoil’, a chasfar orainn i sciar de na téacsanna a bheas faoi chaibidil againn. Maidir le cúrsaí reacaireachta, déanfar plé ar chineálacha éagsúla reacaireachta, go háirithe:

- an reacaireacht thraidisiúnta
- an reacaireacht nua-aoiseach thurgnamhach
- an páiste mar reacaire

Beidh téacs ar leith le léamh gach seachtain agus beidh gearrscrúduithe ranga le déanamh agat ar an ábhar léitheoireachta féin. Beidh 20% de mharcanna an mhodúil ag dul do na gearrscrúduithe tuisceana seo agus 80% ag dul do Scrúdú Ollscoile 90 nóiméad. Iarrfar ort na leabhair a aimsiú agus tosú ar an léitheoireacht a luaithe is féidir.

Measúnú

Gearrscrúduithe tuisceana a dhéanfar sa rang: **20%**

Scrúdú Ollscoile 90 nóiméad: **80%**

Téacsleabhair

Ó Conchubhair, Brian (eag.), *Gearrscéalta Ár Linne Dé* (Indreabhán: Cló Iar-Chonnacht, 2006).

Ó Conghaile, Micheál, *Diabhláíocht Dé* (Indreabhán: Cló Iar-Chonnacht, 2015).

NG335/ NG335X MÓRAISTE (5 ECTS)

Réamhriachtanas: ní féidir leat an modúl seo a thógáil mura bhfuair tú marc 65% - nó níos airde – sa mhodúl NG211.

Tabharfar deis do mhic léinn, a bhfuil ardchaighdeán Gaeilge acu, móraiste a scríobh ar ábhar a bhfuil spéis acu ann. Faoi stiúir duine de léachtóirí buana na Roinne a dhéanfar an modúl seo, agus iarrfar ar mhic léinn aiste **4,500-5,000 focal** a sholáthar faoi dheireadh an tseimeastair. I gcás saothar cruthaitheach, aontófar líon focal leis an stiúrthóir ach, mar shampla, beifear ag súil le 8 ndán agus nótaí cúlra le haghaidh saothar filíochta agus idir 2,500 focal agus 3,000 focal le haghaidh gearrscéil.

Cé go mbeidh an mac léinn faoi stiúir duine den fhoireann teagaisc, is modúl é seo ina mbeidh an mac léinn ag obair go neamhspleách agus is faoin mac léinn a bheas sé taighde agus scríobh na móraiste/ an tsaothair a bhainistiú. Ceapfar stiúrthóir do gach mac léinn agus tabharfar comhairle don mhac léinn ar bhonn rialta ionas go n-aontófar spriocanna, modheolaíocht agus cur i gcrích na móraiste/ an tsaothair. Ní mór don mhac léinn 3 chruinniú ar a laghad a bheith aige/aici leis an stiúrthóir i gcaitheamh an tseimeastair. Is faoin mac léinn a bheas sé na cruinnithe sin a iarraidh ar an stiúrthóir agus an stiúrthóir a choinneáil ar an eolas faoin dul chun cinn atá déanta ag an mac léinn.

Beidh faill ag mic léinn ábhar dá gcuid féin a roghnú ach cuirfear liosta ábhar ar fáil fosta do mhic léinn agus iarrfar orthu ceann amháin a roghnú. Agus an t-ábhar roghnaithe acu, labhróidh siad leis an léachtóir cuí agus leagfar plean taighde amach. Beidh ar mhic léinn freastal ar 3 chruinniú, ar a laghad, leis an stiúrthóir le linn an tseimeastair.

Measúnú

Faoi dheireadh an tseimeastair cuirfidh na mic léinn torthaí a gcuid taighde faoi bhráid na Roinne i bhfoirm móraiste nó saothar cruthaitheach agus bronnfar marc as 100% ar an móraiste nó ar an saothar cruthaitheach.

Beidh rogha ag mic léinn an modúl seo a dhéanamh i Seimeastar 1 nó i Seimeastar 2.

SG207: SEAN-GHAEILGE – OLD IRISH 1 (5 ECTS)

Léachtóir: An Dr. Nóra White

Múinfeadh an modúl seo trí mheán an Bhéarla. Tabharfaidh an modúl bunleas don mhac léinn ar ghnéithe áirithe de ghramadach agus de chomhréir na Sean-Ghaeilge. Is iad seo na topaicí a chlúdófar: córas fuaimnithe agus litrithe na Sean-Ghaeilge; díochlaonadh an ainmfhocail, na hadiachta agus na bhforaimneacha; aimsir láithreach an bhriathair.

Moltar go láidir go mbeadh ar a laghad 2.1 faighte ag an mac léinn sa mhodúl deireanach teanga atá déanta aige/ aici.

Beidh **24 léacht agus 10 rang teagaisc** ag mic léinn an mhodúil seo. Socrófar na ranganna teagaisc ag tús an tseimeastair.

Measúnú: Bronnfar na marcanna as uasmhéid de 80. Tabharfar 10% de na marcanna ar thinreamh agus ar obair na ranganna teagaisc, 30% ar scrúdú ranga lárthearma, 60% ar scrúdú scríofa.

Téacsleabhar: Le socrú ag an léachtóir.

SG208: SEAN-GHAEILGE – OLD IRISH 2 (5 ECTS)

Léachtóir: An Dr. Elizabeth Boyle

Ní féidir leat an modúl seo a thógáil mura bhfuil SG207 ('Sean-Ghaeilge – Old Irish 1') déanta agat i Seimeastar 1.

Múinfeadh an modúl seo trí mheán an Bhéarla. Leanfar le heolas a thabhairt ar ghnéithe de ghramadach agus de chomhréir na Sean-Ghaeilge. Díreofar go háirithe ar an ainmfhocal agus ar aicmí eile an bhriathair san aimsir láithreach.

Beidh **24 léacht agus 10 rang teagaisc** ag mic léinn an mhodúil seo. Socrófar na ranganna teagaisc ag tús an tseimeastair.

Measúnú: Bronnfar na marcanna as uasmhéid de 80. Tabharfar 10% de na marcanna ar thinreamh agus ar obair na ranganna teagaisc, 30% ar scrúdú ranga lárthearma, 60% ar scrúdú scríofa.

Téacs: Le socrú ag an léachtóir.

SG307: SEAN-GHAEILGE – OLD IRISH 3 (5 ECTS)

Léachtóir: An Dr. Nóra White

Ní féidir leat an modúl seo a thógáil mura bhfuil SG291 agus SG292 ('Sean-Ghaeilge – Old Irish 1 agus 2') déanta agat sa Dara Bliain.

Múinfeadh an modúl seo trí mheán an Bhéarla. Tabharfaidh an modúl eolas domhain don mhac léinn ar ghramadach agus ar chomhréir na Sean-Ghaeilge. Díreofar ar (i) mhodhanna agus ar aimsirí an bhriathair: (ii) ar na fochlásail.

Beidh **24 léacht agus 10 rang teagaisc** ag mic léinn an mhodúil seo. Socrófar na ranganna teagaisc ag tús an tseimeastair.

Measúnú: Bronnfar na marcanna as uasmhéid de 80. Tabharfar 10% de na marcanna ar thinreamh agus ar obair na ranganna teagaisc, 30% ar scrúdú ranga lárthearma, 60% ar scrúdú scríofa.

Téacs: Le socrú ag an léachtóir.

SG308: SEAN-GHAEILGE – OLD IRISH 4 (5 ECTS)

Léachtóir: An Dr. Nóra White

Ní féidir leat an modúl seo a thógáil mura bhfuil SG307 ('Sean-Ghaeilge – Old Irish 3') déanta agat i Seimeastar 1.

Múintear an modúl seo trí mheán an Bhéarla. Tugann an modúl eolas domhain don mhac léinn ar ghramadach agus ar chomhréir na Sean-Ghaeilge. Díreofar ar fhoirmeacha briathartha an phréitirígh, an fhoshuitigh agus an fháistinigh.

Beidh **24 léacht agus 10 rang teagaisc** ag mic léinn an mhodúil seo. Socrófar na ranganna teagaisc ag tús an tseimeastair.

Measúnú: Bronntar na marcanna as uasmhéid de 80. Tugtar 10% de na marcanna ar thinreamh agus ar obair na ranganna teagaisc, 30% ar scrúdú ranga lárthearma, 60% ar scrúdú scríofa.

Téacs: Le socrú ag an léachtóir.

Amchlár SEALADACH na Tríú Bliana 2019-2020

SEIMEASTAR 1: <u>AMCHLÁR SEALADACH</u>				
Modúl	Lá & Am	Ionad	Léachtóir	Cúrsa
SG307	Le deimhniú	Le deimhniú	N. White	Sean-Ghaeilge - Old Irish 3
NG329	Luan (3pm)	CB9	E. Ó Raghallaigh	An Nua-Ghaeilge Mhoch 2
NG330	Luan (5pm)	Halla E	B. Ó Catháin	Canúineolaíocht na Gaeilge
NG329	Máirt (11am)	JHL4	E. Ó Raghallaigh	An Nua-Ghaeilge Mhoch 2
SG207	Máirt (12am)	LY3	N. White	Sean-Ghaeilge - Old Irish 1
NG328	Máirt (5pm)	Halla H	C. Nic Íomhair	Próslitríocht Chomhaimseartha na Gaeilge 1
NG332	Céadaoin (4pm)	JHL5	T. Ní Mhaonaigh	An Drámaíocht
NG332	Céadaoin (5pm)	JHL5	T. Ní Mhaonaigh	An Drámaíocht
NG330	Déardaoin (11am)	Halla C	B. Ó Catháin	Canúineolaíocht na Gaeilge
SG307	Le deimhniú	Le deimhniú	N. White	Sean-Ghaeilge - Old Irish 3
NG301	Aoine (9am)	JHL7	T. Ní Mhaonaigh	An Ghaeilge Scríofa & Labhartha
NG328	Aoine (11am)	JHL6	C. Nic Íomhair	Próslitríocht Chomhaimseartha na Gaeilge 1
SG207	Aoine (12pm)	RW.121	N. White	Sean-Ghaeilge-Old Irish 1

Riachtanach: NG301, NG329.

Le roghnú: ceann amháin acu seo: NG328, NG330, NG332, NG335, SG207, SG307.

Nóta 1: Maidir le NG335, ní mór don mhac léinn marc 65/100 – nó níos airde – a bheith faighte aige/ aici sa mhodúl NG211.

Nóta 2: Maidir le SG207, moltar go láidir go mbeadh 2.1 faighte ag an mac léinn sa mhodúl deireanach teanga atá déanta aige/ aici.

Nóta 3: Maidir le SG307, ní féidir leat an modúl seo a roghnú mura bhfuil SG291 agus SG292 déanta agat sa Dara Bliain.

SEIMEASTAR 2: <u>AMCHLÁR SEALADACH</u>				
Modúl	Lá & Am	Ionad	Léachtóir	Cúrsa
SG308	Le deimhniú	Le deimhniú	N. White	Sean-Ghaeilge - Old Irish 4
NG311	Luan (3pm)	JHL7	A. Ní Ghloinn	An Ghaeilge Scríofa & Labhartha
NG331	Máirt (11am)	ELT	C. Nic Íomhair	Gnéithe de scéal phobail na Gaeltachta
NG333	Máirt (12pm)	RW.01	B. Ó Catháin	Sochtheangeolaíocht na Gaeilge
SG208	Céadaoin (12pm)	T3	E. Boyle	Sean-Ghaeilge - Old Irish 2
NG334	Céadaoin (4-5pm) (5-6pm)	CB3 CB3	F. de Brún	Próslitríocht Chomhaimseartha na Gaeilge 2
SG208	Déardaoin (9pm)	SE235	E. Boyle	Sean-Ghaeilge-Old Irish 2
NG323	Déardaoin (11am)	RW.121	E. Ó Raghallaigh	Gaeilge na hAlban
NG333	Déardaoin (12pm)	RY 1	B. Ó Catháin	Sochtheangeolaíocht na Gaeilge
SG308	Le deimhniú	Le deimhniú	N. White	Sean-Ghaeilge-Old Irish 4
NG331	Aoine (9am)	JHL4	T. Ní Mhaonaigh	Gnéithe de scéal phobail na Gaeltachta
NG323	Aoine (11am)	LY3	E. Ó Raghallaigh	Gaeilge na hAlban

Riachtanach: NG311, NG331.

Le roghnú: ceann amháin acu seo: NG323, NG333, NG334, NG335X, SG208, SG308.

Nóta 1: Maidir le NG335X, ní mór don mhac léinn marc 65/100 – nó níos airde – a bheith faighte aige/aici sa mhodúl NG211.

Nóta 2: Maidir le SG208, ní féidir leat an modúl seo a roghnú mura bhfuil SG207 ('Sean-Ghaeilge – Old Irish 1') déanta agat i Seimeastar 1.

Nóta 3: Maidir le SG308, ní féidir leat an modúl seo a roghnú mura bhfuil SG307 ('Sean-Ghaeilge – Old Irish 3') déanta agat i Seimeastar 1.

Roinn na Nua-Ghaeilge

An Tríú Bliain 2019 - 2020

Leathanach Clúdaigh

Ainm agus Sloinne: _____

Uimhir an Mhic Léinn: _____

Teideal na hOibre: _____

Sprioclá: _____

Teagascóir/ Oide: _____

Deimhnímse gur mise a rinne an bhunobair seo. Áit ar bith ar bhain mé leas as tuairimí / smaointe / sleachta as saothair údair eile, tá mé tar éis a leithéid a chur in iúl go soiléir mar ba chúí agus níl aon bhradaíl déanta agam. Níor thug mise ná aon duine eile an obair seo isteach cheana féin mar chuid d'aon chúrsa eile.

Síniú:

Dáta: